

Debesuota, gali lyti.
Saulė teka 7:03, leidžiasi 6:56

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America

NAUJIENOS

Published by
Lithuanian Daily News
1400 N. Dearborn Street, Chicago, Ill.
Phone: 4-6100
Circulation: 10,000

Over One Million Lithuanian In The United States

VOL. LV

Library of Congress Gr.
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

Chicago, Ill. — Penktadienis, Kovo-March 15 d., 1974 m.

Kaina 15c

63

SENATAS PASISAKĖ UŽ MIRTIES BAUSMĘ

AUTOMOBILIŲ PRAMONĖ SVEIKINA ARABŲ NAFTOS BOIKOTO ATŠAUKIMĄ

TRIPOLIS. — Libijoje suvažiuoję devynių arabų valstybių naftos ministrai nutarė atšaukti naftos pardavimo Amerikai ir Olandijai boikotą, tačiau atidėjo šio nutarimo paskelbimą iki sekmdienio, kada Vienoje suvažiuos naftos valstybių atstovai. Pasaulio spauda apie boikoto panaikinimą sužinojo iš aukšto Libijos pareigūno. Amerikos vyriausybė, kol oficialiai apie boikoto panaikinimą nepaskelbta, susilaiko nuo komentarų. Energijos įstaigos direktorius Simon įspėjo amerikiečius, kad nežinint gerų žinių iš Tripolio, Amerikoje gali pasitaikyti viener kitur gazolino stoka.

Naftos Pramones Tyrimų fondo direktorius John Lichtblau pareiškė, kad gazolino normavimo dabar jau nėra ko bijoti.

Dar neišku, ar arabai pradės gaminti tiek naftos, kiek jos gamino prieš spalio mėnesio karą su Izraeliu. Sunku apskaičiuoti, kokių greičiu didės Amerikos gazolino poreikavimas, nežinia ir kokios bus jo kainos. Automobilų pramonė Detroite su pasitenkinimu sutiko žinią apie arabų boikoto atšaukimą. Pirmą kartą arabai vieningai panaudojo žibalo ginklą, boikotas visame pasaulyje atnešė ekonominių sunkumų.

Automobilių pramonė paskelbė, kad naujų automobilių pardavimas per pirmas 10 kovo mėn. dieną sumažėjo 32,3%, lyginant su 1973 m. tuo pačiu laiku. General Motors, kuri gamina daugiau didelių automobilių, pardavė 47% mažiau, Fordas 14% mažiau, Chrysler — 22,3% mažiau. Tik viena A.M.C. pardavė 18,2% daugiau kaip pernai.

Imant pirmus tris šiu metų mėnesius General Motors pardavė 521,980 automobilius (pernai — 905,631), Fordas — 384,948 (pernai — 492,763), Chrysler — 228,836 (285,351). American Motors šiemet pardavė 76,808, o pernai — 66,137.

Pardavimų sumažėjimas paverė automobilių bendrovės paleisti iš darbo 85,000 darbininkų iš 752,000. Pramones bendrovės paskyrė apie 500 milijonų dol. savo įmonių pertvarkymui iš didelių automobilių gamybos į mažų gamybą. Bandoma ne tik mažinti sunkiuosius automobilius, bet ir gerinti motorus, kad jie sunaudotų mažiau gazolino. Bendrovės reikiama vilti, kad šiemet bus galima parduoti 10 mil. automobilių ir 3 mil. sunkvežimių. Tuo atveju bus tik 13% mažesnis už pernai metų.

Dubčekas laišką italų spaudoje

ROMA. — Aleksandras Dubčekas, buvęs Čekoslovakijos komunistų partijos vadovas, po sovietų invazijos pasmerktas ir pašalintas iš vadovybės, parašė savo buvusio draugo ir bendradarbio Smrkovskio našlei laišką, kurį išspausdino Italijos komunistų žurnalas Giorni Vie Nuove. Laiške Dubčekas rašo vis dar negalįs suprasti, kaip sovietai galėjo patikėti klaidingais pranešimais iš Pragos apie Dubčeką reformų planus. Iš partijos pašalinti čekai komunistai rašydavo į Maskvą klaidinančius raštus apie liberalizaciją Čekoslovakijoje ir įtikino Kremliaus vadus, kad komunizmui atėjus pavojus.

Dubčekas aiškina laišką, kad jo tikslas Čekoslovakijoje buvęs ne sugrąžinti kapitalizmą, o tik įvesti vidinę demokratiją, nevaržomą partijos, tuo sustiprinant darbo liaudies pasitikėjimą ir

IS VISO PASAULIO

BUENOS AIRES. — Esso Argentina naftos bendrovė paskelbė spaudoje, kad ji sumokėjo 14,2 mil. dol. Argentinos Liaudies Revoliucinei Armijai, kad ji paleistų pagrobtą bendrovės tarnautoją Samuelsoną. Tai reikordinė suma už įkaito laisvę.

Brasilia. — Šiandien ponis Nixon su Amerikos delegacija dalyvavo Brazilijos naujo prezidento gen. Ernesto Geisel inauguracijoje.

WASHINGTON. — Senatas patvirtino keturis diplomatas ambasadoriais: Leonard Ungers bus ambasadorium Tautinėje Kinijoje, John Gunther Dean — Kambodijoje, Hermann Eilts — Egipte ir Robert Dean — Peru.

WASHINGTON. — Amerikiečiai už Demokratinę Akciją paskelbė raportą, kuriame kaltina Pentagoną didelės kariuomenės laikymu Azijoje. Raporte, kuris kongreso reikalauja kariuomenę sumažinti, sakoma: prieš 10 metų ten buvo 156,000 amerikiečių karių, o dabar yra 173,000. Skaičius daugiausia padidėjęs Tailandijoje.

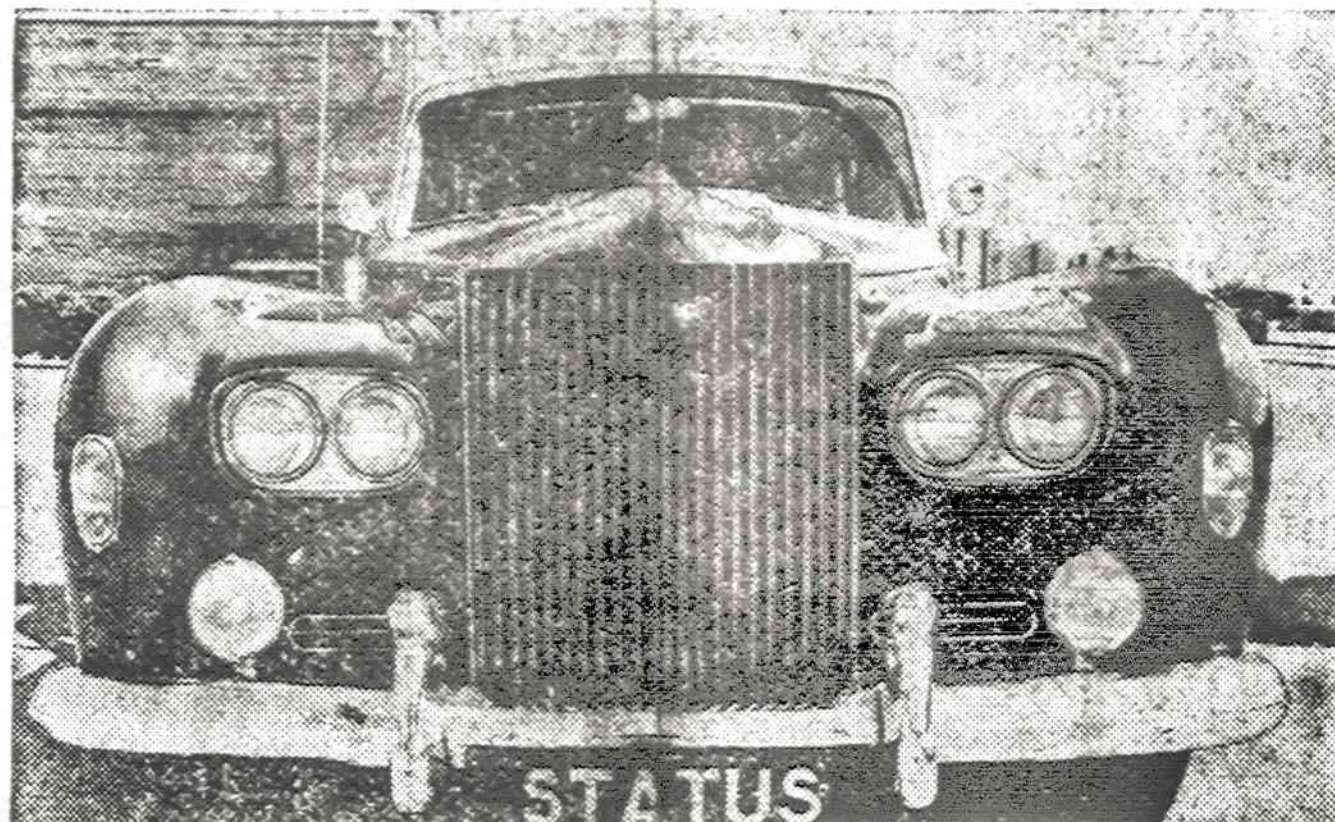
BONA. — V. Vokietijos vyriausybė atšaukė automobilių greičio suvaržymus. Gazolino krizės metu buvo uždrausta važinėti greičiau kaip 62 m. per val. Nuo penktadienio vokiečiai važiuos koku niori greičiu, nors vyriausybė prašo savanoriškai varžyti greitį 72 m. per val. riboje.

ADDIS ABABA. — Etiopijos imperatoriaus sunkumai nesibaigia. Po kariuomenės sukilimo, studentų demonstracijų ir darbininkų streiko dabar streikuoti grasina koptų bažnyčios dvasiškai, reikalaudami didesnių algų ir sveikatos draudimo.

WASHINGTON. — Maskvoje prekybos ryšių ieškąs dr. Armand Hammer, Occidental Petroleum prezidentas, nesumokėjo pakankamai pajamų mokesčių, net 800,000 dol. iš jo ieško Internal Revenue įstaiga.

tuo pačiu sustiprinant partijos kūrybinę jėgą ir pačią revoliucinę dviasį. Dabar Čekoslovakijos sistema pagrįsta vėl asmenine galia ir biurokratija. Viskas, kas Lenino partijai svarbu, yra prarasta, rašo Dubčekas, nes prarastas masių pasitikėjimas.

Aš ir mano žmona esame paniekinti ir neginami, net ir žmona buvo išmesta iš komunistų partijos. Kada mirė mano motina, rašo Dubčekas, sudėginiu ceremonijose dalyvavo tik Bratislavos kapinių taktinis sargas. Kai Dubčekas norėjęs pelenus padėti gimtojo Uhrovec kaimo kapinėse, jis buvo įspėtas atlikti tą darbą slapta, kad žmonės nesužinotų.

Vienas Houstono, Texas milijonierius važinėja žia matomu Rolls Royce Phantom V automobiliu, 1964 metų modeliu. Panašų automobilį turi ir Britanijos karalienė. Įdomi ir taikali automobilio lenkimo lentelė.

HOFFA KELIA BYLĄ PREZIDENTUI

WASHINGTON. — Buvęs tysterių unijos prezidentas Jimmy Hoffa trečiądienį užvedė teisme bylą prieš prezidentą Nixoną ir valstybės prokurorą William Saxbe, skųsdamas juos, kad jie nelegaliai draudžia jam, Hoffai dalyvauti unijos veikloje. Hoffa kaip žinoma, sėdėjo federaliniame kalėjime nuo 1967 kovo 7 d. iki 1971 gruodžio 22 d. Jis buvo paleistas prezidentui Nixonui paskelbus pasigailėjimo aktą — executive clemency. Paleidimo sprendime buvo pažymėta, kad Hoffa tiesioginiai ar netiesioginiai negali vadovauti jokiai darbo organizacijai.

Hoffa vėl nori tapti tysterių unijos prezidentu. Šiais metais jis jau paskelbė kandidatūrą į Detroito tysterių 299 skyriaus prezidento vietą ir neslepia, kad jo tikslas yra išmesti iš unijos prezidento vietos Franką Fitzsimmonsą, kuris ilgą laiką buvo Hoffos pavaduotojas, o Hoffai patekus į kalėjimą, tapo prezidentu.

Byloje Hoffa tvirtina, kad jam uždėti suvaržymai yra be precedento ir yra nelegalūs. Hoffai niekas nepasakė, išleidžiant jį kalėjimo, kad jį varžo kokie nors draudimai veikti unijoje, jis pats tokių sąlygų niekad nepriėmęs. Pasigailėjimo akto metu niekas tokių suvaržymų prezidentui nerekomendavo. Buvęs prezidento specialus patarėjas Charles Colson, susitaręs su tysterių prezidentu Fitzsimmonsu, išrašė tuos suvaržymus Hoffai. Samokslas tikslas buvęs — ne duoti Hoffai progos išmesti Fitzsimmonsą iš unijos vado vietos.

Hoffos skunde tvirtinama, kad už tą patarnavimą unijos prezidentas Fitzsimmonsas lėšomis ir kitais patarnavimais prisidėjo prie prezidento per rinkimų kampanijos. Kada daugumas unijai laikėsi nuošaliai, tysterių unija endorsavo Nixoną, davė didelės sumas aukų ir vedė kampaniją tarp darbininkų, kad jie balsuotų už Nixoną. Fitzsimmonsas paskyrė Colsoną savo unijos teisiniu patarėju. Colsonas tik neseniai pasitraukė iš teisininkų firmos Colson ir Shapiro, kai jis buvo dviejų grand jury apkaltintas Watergate byloje. Ta firma tačiau ir toliau yra tysterių unijos patarėjas.

Hoffa reikalauja teismo nuspręsti, kad jam uždėti suvaržymai ir uždraudimas vadovauti unijai yra nelegalūs, nes kilo iš Colsono ir Fitzsimmonsos samokslas, siekiant apsaugoti dabartinį unijos prezidentą.

TOKIO. — Buvusio viceprezidento Agnew knyga bus išleista ir Japonijoje. Viena leidykla sumokėjo už teisę leisti tą knygą 50,000 dol. Panašią sumą sumokėjo ir britų leidykla W. Allen Ltd.

VĖLIAUSIOS ŽINIOS

● Airijos respublikoje nušautas Airijos senatorius Billy Fox. Policija įtaria protestantų radikalus.

● Sovietų žinių agentūra Tass paskelbė vakar, kad sovietų erdvėlaivis nuleido ant Marso planetos įvairių instrumentų ryšulį, tačiau signalus siuntę aparatai nustojo veikti dar nepasiekę planetos paviršiaus.

● Izdo sekretorius George Schultz pasitraukia iš pareigų gegužės mėn. pradžioje. Baltieji Rūmai pranešė, kad jo vietą žmogus dar neparinktas.

● Šiandien Čikagoje lankosi prezidentas Nixonas.

● Jordano karalius Hussein vakar kalbėjosi su kongreso vadais ir viceprezidentu Fordu. Karalius siekia daugiau Amerikos paramos ginklais ir pinigais.

● Kalifornijoje į kalną atsimušė ir sudužo keleivinis lėktuvas vežęs filmuotojus ir aktorius sukti televizijos "Primal Man" filmo. Žuvo 36 asmenys.

● Izraelis išmetė parašiotininkų brigadą ant Golano aukštumų esančio Harmón kalno.

● San Francisco miesto darbininkų streikas gali išsiplesti į uostą ir geležinkelius. Šiuokšles nevažiamas jau antra savaitė, vandenį teršia nevalytos miesto srutos.

Pastorius Carl McIntire iš Collingswood, N. J. kreipėsi į teismą, kad jam federalinė ryšių agentūra sugrąžintų leidimą radijo bangomis kovoti prieš komunizmą. Jis bandė išleisti transliuoti savo pastovias programas, tačiau agentūra uždraudė.

MIRTIES BAUSMĖ NEBUS VYKDOMA NEŠČIOM MOTERIMS IR JAUNUOLIAMS

WASHINGTON. — Senatas trečiądienį patvirtino įstatymą, kuris patenkins Aukščiausio teismo priekaištus mirties bausmei Amerikoje ir bus galima tą bausmę vėl naudoti. Kaip žinoma, Aukščiausias Teismas 1972 m. 5 balsais prieš 4 nusprendė, kad mirties bausmė, kaip ji iki šiol Amerikoje buvo naudojama, yra priešinga konstitucijai, nes ji nereguliari ir sunkiai pramatomu būdu būdavo skiriama įvairiuose Amerikos teismuose. Vienas teismas už kurį nors nusikaltimą duodavo mirties bausmę, kitas tik kalėjimo bausmę. Tas nebuvimas pastovumo ir sukėlė Aukščiausio Teismo priekaištus. Todėl kongresas nutarė išleisti aiškius mirties bausmės įstatymus.

Pravda kritikuoja Nato manevrus

MASKVA. — Sovietų Pravda piktai kritikuoja Nato valstybių karinius manevrus, kurie vyksta Norvegijoje ir Vokietijoje. Laikraštis sako, kad manevrų tikslas užnuodyti Europos Saugumo konferencijos žėnevoje ir strateginių ginklų derybų Vienoje atmosferą. Tam tikslui buvęs manevrų laikas taip parinktas, kad pabūtų stabdžiais deryboms ir santykių pagerėjimui. Vakari valdovai pina įvairias politines pinksles, rašo Pravda, nurodydama, kad sekretorius dr. Joseph Luns važinėja po sostines, o Amerika, kaip rašo prancūzų Le Monde bando į Nato pakartą įtraukti Ispaniją.

Sovietų pareiškimuose vis dažniau matomas nekantrumas dėl užsitęsusių Europos Saugumo konferencijos derybų. Vakari atstovai vis primena sovietų žmogaus teisių klausimus, reikalauja atidaryti sienas idėjų ir žmonių pasikeitimui, o Maskva tokių reikalavimų bijo, atmesdama juos kaip kišimasi į vidaus reikalus.

Motorola parduoda įmones japonams

ČIKAGA. — Elektros gaminių bendrovė Motorola nutarė parduoti savo televizijos priimtuvų įmones japonų bendrovei Matsushita. Motorola garsino savo "Quasar" televizijos sistemą, o Matsushita parduvinėjo "Panasonic" vardo gaminius.

Motorolos televizijos fabrikai yra Franklin Parke, Pontiac ir Quincy, Ill., be to, ji turi įmones ir sandėlius Markham, Ont. Šis pardavimas bus užbaigtas balandžio mėn., kada ji patvirtins abiejų bendrovių direktorių taryboms.

Motorola daugiau televizijos aparatų negamins, nes jie nedaug tiek pelno, kiek tikėtasi. Tik Taivane Motorola pasiliks "judų-baltų" televizijų įmonę.

Japonų Panasonic aparatai parduvinėjami Amerikoje, Karydoje ir Puerto Ricoje. Ateityje Panasonic vardą turės ir buvusių Motorolos įmonių gaminiai. Motorolos priimtuvams išduotos garantijos bus išpildomos naujųjų savininkų, kurie turės ir seniau gamintiems aparatams atsargines dalis.

YPSILANTI. — Michigane į kongresą kandidatuoja demokratų kandidatas John Reuter, garsios automobilių unijos veikėjų Reuterių brolių, 30 m. amžiaus. Jis siekia iš kongreso pašalinti respublikoną Marvin Esch, kuris kongrese yra nuo 1966 m.

Senate ilgų debatų dėl paties mirties bausmės principo nebuvimo, visi senatoriai atėjo į balsavimą su savo nuomonėmis. Jie 54 balsais prieš 33 nutarė rekomenduoti mirties bausmės už išdavimą, šnipinėjimą, pagrobimą, pagėgimą iš kalėjimo, valdžios pastatų sprogdinimą, jei jo metu kas nors žūna. Prie mirties bausmės baustinių nusikaltimų priskiriama: nepaprastai žiaurios žmogžudystės, žudymas parsišamąs, nužudymas; prezidento, viceprezidento, svetimu šalių vyriausybės galvos ar u.s.e. nių diplomatų, Aukščiausio Teismo teisėjų ir federalinės valdžios teisingumo valdininkų ar kalėjimo tarnautojų.

Šiam įstatymui pritaria ir Atstovų Rūmai, jam nepriešingas prezidentas ir teisingumo departamentas, todėl įstatymas bus priimtas. Kai kurie senatoriai bandė su šiuo mirties bausmės įstatymu surišti ir ginklų uždraudimą, tačiau visi pasiūlymai buvo atmetti. Mirties bausmės nebū, pagal šį įstatymą, vykdoma jaunesniems kaip 18 m. nusikaltėliams. Vienbalsiai nutarta išimti padaryti ir neščiom moterims. Ši išimtis labai paprasta kovoje prieš abortus. Papildymą pasiūlęs sen. James Buckley pabrėžė, kad jis šiuo negimusių kūdikių apsaugą, nes Aukščiausias Teismas savo sprendimu dėl abortų sukėlė abejones, ar negime žmonės turi kokią legalinę apsaugą. Neščiom moteris nutarta nežudyti, nors jų nusikaltimai to užstarnautų, nes kartu su motina būtų nužudomas ir nekaltas jos vaikas.

Po Aukščiausio Teismo sprendimo, kad mirties bausmė nekonstitucinė, jau 22 valstijos vėl įsivedė mirties bausmės už specialius nusikaltimus. Šis įstatymas sustiprins tų valstijų nutarimų legalumą.

Varžybos dėl Picasso turtų

GRASSE. — Prancūzijos teismas nusprendė, kad du nelegalūs dailininko Pablo Picasso vaikai Claude ir Paloma turi būti laikomi teisėtai jo turtų paveldėtojais kartu su našle Jacqueline ir sūnum Paul. Nelegalūs vaikai buvo Picasso ir panelės Francois Gilot, kuri dabar išteklėjusi už dr. Jonas Salk. Du nelegalūs vaikai gimė kai dailininkas buvo vedęs ir gyveno su pirma savo žmona Olga Koklija.

Našle Jacqueline ir Picasso sūnus Paul bandė teisme laimėti sprendimą, kad tik jiems priklauso šimtai Picasso palikų paveldėklų ir kita nuosavybė. Teismas pripažino, kad pats dailininkas yra pasirašęs savo vaikams dovanotus paveikslus: "Mano sūnui Claude" ir "Tavo tėvas amžinai". Sprendimas bus apeliuotinas.

SPORTO ŽINIOS

BALTIEČIŲ SLIDINĖJIMO PIRMENYBĖS

Dažnai skaitome panegyriškas žinutes, kaip vienas ar kitas mūsų socialinės grietinės atstovas išskrido slidinėti į Colorado ar net į pačią Šveicariją. Tačiau mūsų spaudoje beveik nieko nerandama apie tikruosius slidinėjimo sportininkus.

Saurės Amerikos baltiečių slidinėjimo pirmenybės jau ne kartą buvo rengtos Kanadoje. Šių metų kovo 2 d. tokias pirmenybes pradėdė estų sporto klubas "Kalev" ir vyriausiu vadovu buvo Helmut Jaaguste. Pirmenybės įvyko Kanados estų slidinėjimo vietovėje, Bethany, Ontario. Iš viso dalyvavo 50 vyrų ir 5 moterys. Lietuvius atstovavo 15 slidininkų. Lietuvius vadovavo S. A. Lietuvių slidinėjimo sekcijos pirmininkas Vytenis Čiurlionis. Tiek lietuviai, tiek ir kiti slidininkai suvažioavo iš įvairių Kanados bei JAV vietovių. Nors lietuviai skaičiumi pilno trečia-

lio nesudarė, bet pasireiškė gerai ir proporcingai imant gavo daug laimėjimų įvairiose klasėse.

Varžybų objektu buvo dvi alpinistinės rungtys (Alpine events): slalomas (tankus vartų-kliūčių sustatymas, išnaudojant ištisą kalną); ir didysis slalomas (retesnė vartų-kliūčių kombinacija, kur išvystomas didesnis greitis).

Slalomo rezultatai buvo sekan-
ty: Berniukų, iki 13 metų —

I vieta — A. Briedis (latvis); II vieta — Linas Stripinis (lietuvius, Toronto "Vytytis" narys); III vieta — P. Leppik (estas).
Vyrų, 17-27 metų —
I — Loyd Ališauskas ("Vytytis"); II — Are Kunde (estas); III — E. Krumins (latvis).

Šiame modelyje, kuris rodo Las Vegas planuojamą pastatą keturi pilno balkiai palaikys telefonų aptęgą, permatomą stiklinio pluošto stogą.

Vyrų veteranų —

I — Algirdas Nakas (Detroito "Kovas"); II — A. Losums (latvis); III — L. Stosiūnas ("Vytytis").
Didžiojo slalomo rezultatai tokie:

Berniukų iki 13 metų —

I — L. Briedis (latvis); II — Linas Stripinis ("Vytytis"); III — Mark Sungaila ("Aušra").

Vyrų, 17-27 m. —

I — Loyd Ališauskas ("Vytytis"); II — R. Stirajs (latvis); III — M. Holmberg (estas).

Vyrų veteranų —

I — Vincas Paulionis ("Vytytis"); II — Algirdas Nakas ("Kovas"); III — Stirajs (latvis).

Moteryų —

I — Vida Stripinis ("Vytytis"); II — I. Kalacis (latvis); III — K. Rockfeldt (estė).

Iškiliausiu baltiečių rungtyniautoju pripažintas Loyd Ališauskas. Iš šių baltiečių pirmenybių buvo išvestos ir lietuvių 1974 metų pirmenybės. Lietuvių pirmenybių laimėtojai, su mažomis išimtimis, lieka tie patys, kaip ir viršuje įvairiose klasėse išvardintieji.

Nors rungtynės įvyko ant neperstatomų kalnų, bet vartai (kliūtys) buvo sustatytą komplikotai (austrų profesionalo) ir iš rungtyniautojų buvo reikalaujama nemaža pastangų. Rungtynės praejo puikioje sportinėje atmosferoje. Nuotaika buvo gera, draugiška, rungtyniautojai buvo dėkingi šeiminkams estams ir ypač p. Helmut Jaaguste, o lietuviai ir savo organizatoriui Vytenii Čiurlioniui, kuris pareigas atliko entuziastiškai bei preciziškai.

Sekandaisiais metais baltiečių slidinėjimo varžybos bus rengiamos Collingwood, Ontario kalnuose. Rengėjai — lietuviai, Toronto "Vytytis". Vadovai — R. Sungaila ir V. Paulionis.

Alfonas Nakas

VILNIAUS TRADICIJOS

Dziennik Związkowy talpina (LWIL) informaciją iš Vilniaus antraštė "Potėga Tradycijai w Wilnie" (Tradicijos jėga Vilniuje).

Esa, Vilniaus (lenkų?) lapkričio "Czerwony Sztandar" anketoje dalyvavusi Elektrografijos Instituto mokslinė bendradarbiė p. Ina Vapšinskaitė (taip ir parašyta — Wapšinskaitė), išgirdama Vilniaus tradicijas, kurios tą miestą padariusios gražų. Ryšium su Vilniaus "Kaziuko muge" ji parašiusi, kad "aš Kaziuko mugėje niekuomet negaliu nusipirkti medinio arklio, nes dar apie 9 val ryto visi yra jau išpirkti". Rašinio autorė pataria, kad Kaziuko tradicijai palaikyti reikia paskirti tam tikrą pastovią vietą — aikštę, kur kasmet tos mugės galėtų tęstis.

"Mūsų mieste yra visos senų tradicijų, kurių dėl Vilniaus iš senovės garsėja kaip "rusų lietuvių-gudų-karaimų-totorių-lenkų miestas", parašiusi Vapšinskaitė. (LWIL) nesuvaldydamas savo nepasitenkinimo, pastebi: "Paminėti lenkus pačiame rašiny, tautų ir religijų uodegos galė — tai irgi savotiškas! O

galbūt, tai visuomet budrios cenzūros išdaiga".

Autorė pastebėjusi, kad kai kurie (asmenys) per ilgą laiką buvę priešingi tiems senovės papročiams dėl to, kad "mes neprivalome propaguoti religinių tradicijų".

"Bet ką tai turi bendro su religija?", toliau rašanti Vapšinskaitė: "Kaziukai jau seniai nebūti religinės prasmės, o pasidaro liaudies festivaliais, įvairiaspalvėmis mugėmis — jomarkais. Kaip pasaulis yra, taip kovo 4 dieną visada pas mus yra pardavinėjami abrinai, šaukštai, spalvingi širdžių formos "pierinkai", lėkštės ir arkliai. Vilniaus palmės taip pat yra ištisa poezija. Priemiesčio valstiečiai (parašyta "chlopi") metų metais specializavosi palmių išdirbystėje. Gražiausios palmės iš metų į metus matomos aplink Aušros Vartus. Poetai, rašytojai, plastikai jas perka pilnais glebiais".

Pridurtina dar, kad autorė erzina Gedimino aikštėje amžinai stovinti eglutė su amžinuoju "Diduska Morozu" (Kalėdų Senelis rusiškai) ir ji sakosi norinti, kad būtų atstatytas vienas iš gražiausių senovės paminklų, būtent senasis alumnatas prie Universiteto gatvės.

BUČIUOTI REIKIA MOKET (Feljetonas)

Nesakysčiau, kad mano "dėdė", kurio dėka aš atsiradau pas dėdę Samą, būtų girstelėjęs, vis dėlto įvyko nelaimingas momentas.

Mano dėdė, kaip sakoma, "tin-ka ir prie pečiaus ir prie svečio", — niekas negalėtų pavadinti "žaliuku", kai Amerikoje išgyvenęs ketvertą dešimtį metų. O ir tokiems pasitaikę, kaip "dypukai" sako, išgyventi nemalonių valandėlių dideliuose subvirmuose. Jam pasitaikė iškirsti stačiai kaulystę svečių akyse.

Vilijoje buvo ruošiami kultūriniai vakarėliai ar bent šiaip sau pasiūlydami kultūriais reikalais. Salė apstatyta skoningais baldais. Ant sienų kabėjo barzdų diplomatų, tautos patriar- chų portretai, papuošti vėliavomis. Kertėse stovėjo klasikos laikų statulos, o Apolono liekna statulaitė — pati balčiausia ir gražiausia ant staliuko. Svečiai sukinėjosi salėje, bučiavo poniams rankutes, žinoma, jų jautynystė ir grožį komplimentais apibėdami. Jų liemenys buvo lankstūs, kaip nendrės. Mano dėdės liemuo nebuvo toks išminkintas tokioms manieroms. "Dėdė" nusiziūrėjo į susirinkusius ponus ir ponias, galvodamas, kad ir jam gali tekti pabučiuoti kokiam ponitei į rankutę. Rodos, visas formalumo taisyklės gerai įsisąmonino ir jautėsi pasiruošęs netikėtumams. Jis jautėsi ne kaip, bet atkiuto, kai atsivėdžiau dvi ponias supažindinimui.

Susipažinkite. Čia mano dėdė Jurgis Agarkas.
— Žinote, mano "dėdė" taip smarkiai linkterėjo bučiuodamas poniai vakar, net jam ant antgros užgulė nuo staliuko viršda- mas Apolonas ir žektelėjo ant žemės.

Svečių veidai atsigėrė į sceną. Vienas garsiai nusikvatojo, bet mano "dėdė" buvo ne juokai. Jis net užmiršo pasisveikinti su antrąja ponja. Nusiluo-

stė prakaitą ir nudulino į užkam- pi.

Vilos šeimininkas pasakė: — Tik mažas atsitikimas...

Jis susirinko Apolono balto gipso gabalus ir nusinėdė.

Mano "dėdė", sukrėstas nemalonaus įvykio ir gėdos, man patylomis pasakė:

— Bučiuoti reikia mokėti...
M. Šileikis

Sulaikė Picasso

Ilgarsėjęs kubistas Pablo Picasso (jau miręs) kaip paprastai nutapė kubistinį paveikslą, kuris buvo siunčiamas Maskvos parodon. Muštinės pareigūnai, manydami, kad tas paveikslas yra niekas kita, kaip tvirtovių planai, paveikslą sulaikė. Pats Picasso negalėjo išaiškinti, kad tas paveikslas jokie tvirtovių planai, tikrai paveikslas.

Pagaliau buvo pakviesti meno ekspertai, kurie išaiškino, kad čia yra moters portretas...

Solženicinas — "atėjistas"

Drąsiausias ir didžiausias "atėjistas" yra Solženicinas, kuris išsižadėjo sadištinės komunizmo "religijos". Jis pralaužė geležinę sieną, kad pasaulis pamatytų, kas dedasi anojė pusėje.

MANIESIEMS

Jeigu audra ištikus verstų stulpą viena iš tų, kurie prilauko jūsų namo sieną. Namas negrius — iš baimės jūs neišlakstysit. Tik vieton ano stulpo tąją pačią dieną Tuoj kitą statysit!

Jeigu žūtų iš rankos priešo ar likimo Viens tų, kur augin garbė, dvasia jūsų kilimo. Rimkit — tegul jūsų širdis drąsime neatstoja. Tikrai, ką anas darė vyrs pasišventimo. Tegul kits kartoja.

Lietuvap mano! Priešui ant tavęs įnirtus Privalai hydra tapti ta, kuriai aukirtus Galvą, tuoj kelios galvos vietos jos išdygsta. Išliksi gyva tik į hydą gyvenimo pavirtus, Nors priešas nestygsta!

Vincas Kudirka

KNYGOS ANGLŲ KALBA

A VISIT TO SOVIET OCCUPIED LITHUANIA. Cikagietės spaudoje oku- uotoje Lietuvoje apsilankius. 101 psl. Kaina \$1.00.

J. Jasmunas, A KISS IN THE DARK. Pikantiškų ir mišnių nuotykių, prasymai, pamtu iš gyvenimo. Lengvas stilius, gyva kalba, gražiai išleista. 50 psl. Kaina \$2.50.

Kristijonas Donelaitis, THE SEASONS. Klasinės poemos "Metai" poeto Jado Kastenio vertimas. Gražus leidinys, 127 psl. Kaina \$3.00.

Dr. Juozas B. Kocius, VYTAUTAS THE GREAT. Istoriniai DLA ty- auto bruožai, paliečiant to laiko Lietuvos valstybes ir jos kaimynų istoriją. 41 psl. Kaina \$3.00. Kietas viršelis \$4.00.

Jauguma šių knygų yra tinkamos dovanos įvairioms progoms. Jas ir atas knygas galima išgauti atsilankius į Naujienas arba atsiuntus čekį ar mlti ne perlaida.

NAUJIENOS

739 South Halsted Street, Chicago, Ill. 60608

DEDES SERNO GYVENIMO BRUOZAI

TRA GERIAUSIA DUJANA

Vyresnėji Amerikos lietuviai Juozas Adomaitis — Dėdė Sernas — as meniskai pažino, skaitė jo straipsnius, knygas ir klausė jo pasakų. Dabar jie gali pasikaityti gražiai surašytą Dėdės Serno gyvenimą. Jiems bus įdomu prisiminti senus laikus ir pasikaityti gražių istorijų. Naujai atvykęs lietuviai gaus žinios ar visą istoriją pasakojamą nu- piktą Antano Ruko parašytą Vienišo Žmogaus Gyvenimą — Dėdės Serno gyvenimo bruožus. Jie pradžiugins kiekvieną, kas ji atsimena ir pažinojo, o naujiesiems ateiviams, jaunuimui, rašytojo Antano Ruko lengvas, vaizdus, gražia literatūrinė forma pasakojimas duos progos susipažinti su mūsų pirmųjų lietuvių žveisulių gyvenimu ir jų kietą ideologinę veiklą.

Antanas Rūkas, VIENIŠO ŽMOGAUS GYVENIMAS, Juozas Ado- maitis Serno gyvenimo bruožai: išleido Amerikos Lietuvių Ister- jos Draugija, Chicago, 1962 m. 206 psl., kaina 2 dol.

GAUNAMA "NAUJIEŲ ADMINISTRACIJOJE"

Bonds are for saving up for a down payment on a house.

Bonds can make buying a house a lot easier. Just sign up for the Payroll Savings Plan where you work. Every payday, an amount you specify is automatically set aside from your check and used to buy U.S. Savings Bonds. Before you know it, you'll have a nest egg big enough to buy a little nest of your own. U.S. Savings Bonds. A good blueprint for a house of your own.

Take stock in America. Buy U.S. Savings Bonds.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street

Chicago, Ill. 60608

NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL. — FRIDAY, MARCH 15, 1974

PASSBOOK SAVINGS...

the best way to save regularly!

EARN UP TO 7 1/2%

Mutual Federal Savings and Loan

2212 WEST CHERMAK ROAD — CHICAGO, ILLINOIS 60608

PETER KAZANAUSKAS, President

Tel.: 847-7747

HOURS: Mon.-Tue., Fri. 9-4 Thur. 9-8 Sat. 9-1

69 YEARS SERVING CHICAGOLAND

see us for HOME financing.

AT OUR LOW RATES

WITH REPAYMENT TO FIT YOUR INCOME

INSURED

NAUJIEŲ VAJUS JUBILIEJINIAIS METAIS

PADVIGUBINTI SKAITYTOJUS

Pirmųjų dviejų vėjus laikotarpių tikslai — talkos būdu nugalėti sunkumus nepastovios ekonomijos bei nepalankių sąlygų laikotarpyje ir pasi- ruošti bei teikti jėgas tolimesniems darbams — daugelio skaitytojų bei tau- tiečių buvo teisingai suprasti ir įvertinti.

Paskelbus vėjus, ne tik dovanos, bet ir teigiami atsiliepimai, atgarsiai ir padrasinimai kėlė geras darbo nuotaikas, dargi draugiškai kitus mo- jant. Visa tai buvo nepaprastos reikšmės reikšiniai. Jie suartino skaityto- jų tarpusavyje ir sustiprino ryšius su bendradarbiais ir darbuotojais, taip pat suteikė naujų jėgų. Žinios ir žinutės apie tolimesnias vietas ir jose esančius asmenis buvo tarsi rankų paspaudimai juntant ir rodant lietuviš- kų gyvybės bei meilės spaudai pulsą, sudarant grandinę tolimesniems dar- bams ne tik laikraščiui, bet ir visos išeivijos taip pat pavergtos Lietuvos ir jos žmonių gerovei, siekiant visuotinio lietuviško reikalo renesanso.

Todėl šiais jubiliejiniais metais, švenčiant 60 metų sukaktį, Naujienu vadovė ir Vėjus komisija kreipiasi į visus skaitytojus ir visus lietuvius pasakoti pirmųjų platintojų ir pirmųjų skaitytojų pavyzdžiais suaktyvinti pastangas ir bendromis jėgomis pasiekti sunkų, bet įmanomą tikslą — PA- DVIGUBINTI NAUJIEŲ SKAITYTOJUS.

Geros draugijos girti Naujienas yra mada. Lai ta mada tampa jas skaityti.

Chicagoje ir Kanadoje Naujienos metams — 24.00, pusė metų — \$13.00, trims mėnesiams — 7.50, vienam mėnesiui — \$3.00. Kitose JAV vie- tose metams — \$22.00, pusė metų — \$12.00, vienam mėnesiui — \$2.50. Užsieniuose — \$25.00 metams.

Prašome naudoti žemiau esančių atkarpą

NAUJIENOS

1739 So. HALSTED ST.
CHICAGO, IL 60608

Siunčiu dol.

☐ Prašau siųsti Naujienas per mane užsiskaitusiam naujam skaitytojui.

☐ Užsakau Naujienas savo kaip dovaną proga.

☐ Sumoku savo prenumeratą mėnesiu anksčiau, kad jums nerikėtų siųsti raginimo.

☐ Vėjus proga prašau siųsti Naujienas vieną savaitę, kad su jomis su- pažintų.

PAVARDE IR VARDAS

ADRESAS

PAVARDE IR VARDAS

ADRESAS

Parašas

16 VASARIO PROGA

(Tęsinys)

Cia aš, pasirėmęs kasdieninėmis savo apžvalgomis, griežtai laikydamasis faktų, sudariau konkretų vaizdą, kuris charakterizuoja įvykių šaltinius, kad tokiu būdu suteikti bent apytikrą galimybę spręsti, ko galima laukti ateityje dabartinėje politinėje sistemoje ir situacijoje Lietuvos nepriklausomybės klausimu.

Dabar, kai didėja tolesnis visokeriopas artėjimas JAV su komunistine Rusija, būkštaujama ir Vakarų Europoje, net Prancūzijoje, kuri, nors ir nenorėdama priklausyti prie Atlanto sąjungos, net pašalinusi NATO statusą iš Prancūzijos, bet dabar reikalaujanti, kad JAV laikytų savo kariuomenę ir toliau, bet kitur, Vakarų Europoje, kad apsaugoti, aišku, ir Prancūzija nuo komunistų agresijos. Mat, visi prisimena Jaltos konferencijos padarinius, ir todėl daugelis skeptiškai žiūri į nuolatinius užtikrinimus, pavyzdžiui, ir dėl Lietuvos nepripažinimo komunistams. - Bauginamasi, kad ir vėl kiti politiniai pakartosis Churchillio pokštus.

Kas palieštom tautom iš to, kad Churchillis, netikamai pasijėgęs, daug kartų skriausdamas mažesnes tautas, mat tikėjosi, kad komunistai kompensacijai toleruos Britanijos įtaką Pacifike, pagaliau, vėliau atsikovojo, susiprato ir pasakė gražią griežtą kalbą, kuri jau negalėjo atitaisyti to, ką jis blogo buvo padaręs įvairioms mažoms tautoms.

Be to, ir iš istorijos žinome, kaip mažos tautos jau ne kar-

tą panašiai yra nukentėjusios, didžiosioms valstybėms stengiantis išlaikyti ir padidinti savo įtaką sferas. Taigi kol Tautų Sąjunga su Tarptautiniu Tribunalu nebus pajėgūs suvaldyti kiekvienos, kad ir didelės valstybės savivaliavimą, tol tautų santykių teisingumas šlubuos ir vyks tik panaši egoistinė politika.

O juk ir Churchillio pokštai buvo nereikalingi, jie nieko neįtikino ir patys rusų komunistai greičiausia tarpusavy šaipėsi, nes toks Churchillio elgesys pernelyg baltais siūlais siūlas, buvo perdėm aiškus.

Komunistus gali įtikinti tik griežta užsispyrusi linija ir tik tokį elgesį jie gerbia ir skaitosi panašiai, kaip prezidentas Trumanas pasielgė, apgindamas Persiją ir Graikiją nuo komunistų rusų užvaldymo, arba ir Japoniją nugalint, panaudojant, kaip paskutinę priemonę, atominę bombą.

Dabar vėl komunistinei Rusijai spaudžiant, JAV ir kitos valstybės tesia konferencijas, kurios turėtų išspręsti Europos, o ypač komunistinės Rusijos vakarinių sienų galutiną pavirtinimą, taigi ir Lietuvos okupavimą. Tai daug priklauso nuo JAV ir kitų valstybių politikų elgesio. Šiuo klausimu buvo charakteringas jau Stalino pasikalbėjimas su Ede- nu, Churchillio ministeriu.

Stalinas — mums svarbu žinoti ar mums teks kovoti taikos konferencijoje dėl savo vakarinių sienų.

Edeinas — aš tikrai tikiuosi, kad ne. Dėl sienų mes norime

sutarti prieš taikos konferenciją.

Iš tikrųjų rusai komunistai visą laiką ir bijo savo pavergtų tautų labiau negu ašoninių bombų, nes žino, kad kilius karui, tos visos pavergtos tautos, o be to, ir pačių rusų dauguma keltų maištą, sukilimus. Juk jau ir kai Kinija užvaldė komunistai ir kai Kinija kreipėsi į Maskvą su pasiūlymu susijungti, Stalinas nesuliko ir palare tvarkytis atskirai, nes gerai suprato, jog kiniečiai manė susijungę dominuoti ir atgauti tokiu būdu seniau jų turėtas žemes, o be to, suprato, kad dar ir kiniečiams prisidėjus, visiškai būtų neįmanoma suvaldyti visas pavergtas nerusiškas tautas.

Dabar komunistinė Rusija išvystė gyvą globalinį diplomatinį pasiruošimą, kad pasalinės politikos sprendimai būtų jai vėl palankūs ir kad ji panašiais lengvai laimėtų, būtent, kad ne tik patvirtintų visa, kas jos jau yra pagrobta, bet ir dar, kad taip paruoštų dirvą, kad dar ir kitos tautos, kaip prinkę vaisiai patys į jos nagus įkristų.

Cia turima galvoj, jei, pavyzdžiui, Rusija pasiseks galutinai susiristi su arabų — mahometonų tautomis su gausiais degalų šaltiniais, Viduržemio jūros raktinė padėtis ir visa Europa atsidurs replės.

O štai Indija jau kaip ir nukrito į komunistinį krepšį, nes ten yra apie 600 milijonų elgetų, tai yra vis tokių žmonių, kuriems viskas nesvarbu, nes jie asmeniškai niekuo nerizikuoja. Indijos atėjimas su komunistine Rusija, sudarius 1971. VIII nutartį vyksta aiškiai ir nedviprasmiškai.

Praeitais metais Indijos vyriausybės galva Indira Gandhi pareiškė, kad Indija ir Sovietai liks visuomet draugais, o Brežnevą papildomai pasakė, jog Indijos ir Sovietų draugiskumas yra vienas iš pagrindinių mūsų politikos principų. Sovietai, esą, kelis kart nelaimingais atvejais, turėta galvoj ir karą su Pakistanu, stovėjo Indijos pusėj, taip pat ir ateityje laimėj ir nelaimėj visuomet palaikys tik Indiją.

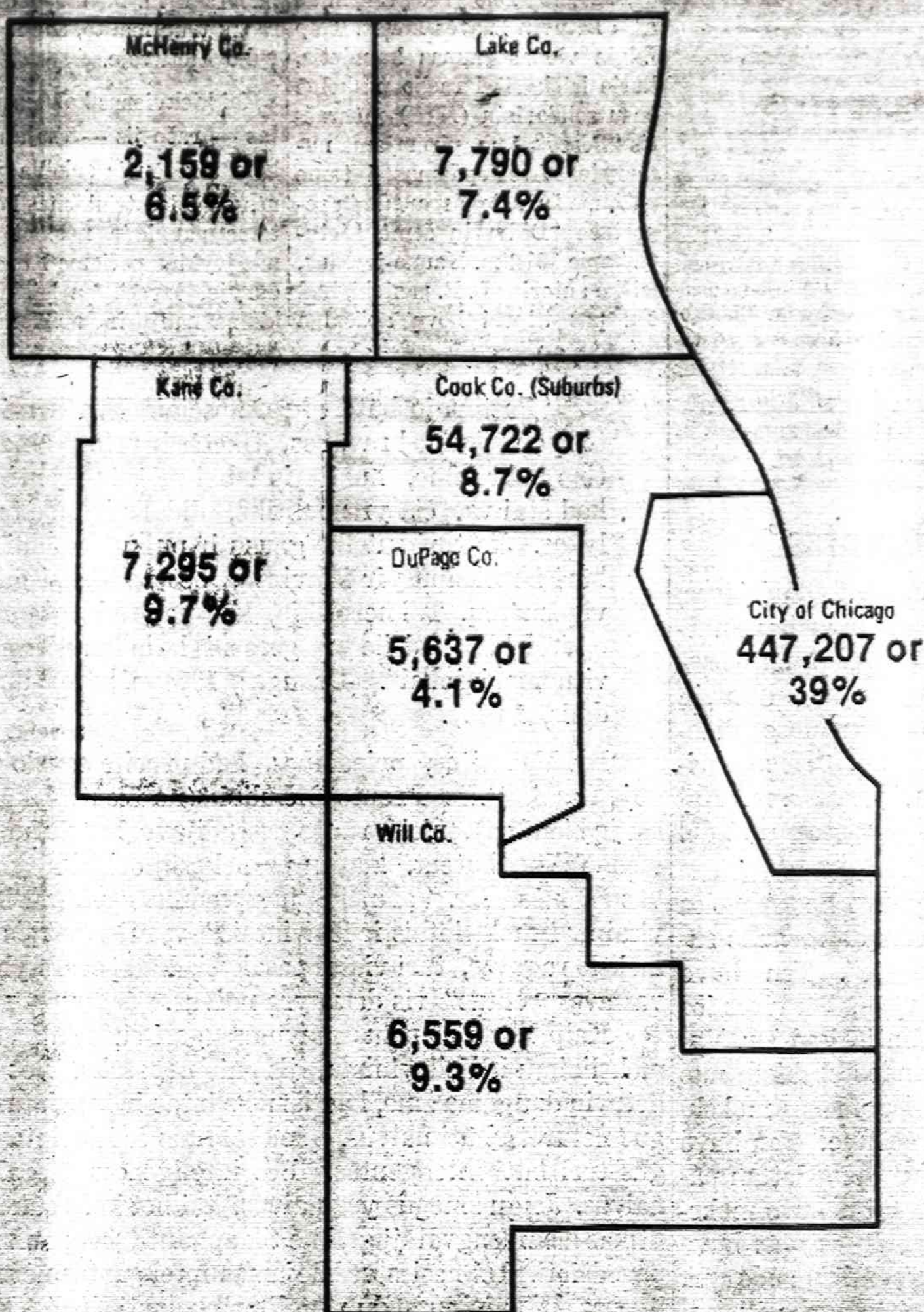
Panašiai — naujos Afrikos valstybės apie 400 mil. negrų, ypatingai dabar, iškilus karui tarp arabų ir Izraelio, remia irgi arabus ir nutraukia ryšius su Izraeliu, kurį palaiko tik JAV.

Pietų Amerikos tautos taip pat nepatenkintos savo diktatoriariais ir sunkiomis gyvenimo sąlygomis. Be to, Maskva specialiai ieško silpnų vietų, kad galėtų Vakarų Vokietiją ir Japoniją pritraukti savo orbiton. Mat, Vakarų Vokietijai svarbūs ryšiai su Rytų Vokietija, o Japonijai norisi atgauti iš Rusijos keletą salų, be to, abi užinteresuotos gauti užsakymų, daryt biznį, kad visi jų žmonės turėtų daugiau darbo ir uždarbio.

Kas gi yra daroma konkrečiai, kad demokratinis pasaulis vėl nesupasuotų, kaip Churchillio laikais?

Prezidentas Kennedy manė, jog svarbu komunistų tautas užkrėsti laisvės ilgesiu. Bet tokiu atveju reikalinga, kad

Northeastern Illinois HOUSEHOLDS WITHOUT AUTOS

SOURCE: 1970 Census of Population & Housing (Table H-2)

Prieš keturis metus pravesęs gyventojų surašymas rodo, kad daugelis šeimų nebeturi automobilio. Pačioje Chicagoje automobilio neturėjimas dar nėra tokia didelė bėda, nes galima pasinaudoti CTA autobusais arba traukiniais. Daug arčiau apie Chicago esančiomis apskritymis. Čia skelbiama statistikos lentelė rodo, kiek kurioje apskrityje šeima neturi automobilio. Bet jose apskrityse nėra busų ar kitokių susisiekimo priemonių.

pavergtos tautos, čia turime Rusiją kaip palyginimą kaip galvoj ir pačių rusų tautą, matytų, kad demokratiniam pasauliui iš tikro tvarkomasi geriau ir teisingiau visais atžvilgiais. Taigi ar yra demokratiniam pasauliui tvarkomasi tinkamai?

Atrodo, kad nevisiškai, nes dažnai bijomasi panašiai, kaip carų Rusijoje, spėsti iš esmės. Pavyzdžiui, kad ir visuotinė medicinos pagalba, kuri yra praktikuojama visuose kultūringose ir žymiai mažesnėse ir ne tiek turtingose valstybėse, vienok JAV nedrįstama jai priartėti. O štai išskaitytus iš algų nuo 1935 metų net \$47 bil. socialiam draudimui ir dar padidinus už visą laiką %, taigi gautųsi \$108 bil., kuriuos valdžia užšaldė, padėjus į valstybės laktus ir naudojta įvairiausiems reikalams net CIC.

Svedija mažai šalis su 8 mil. gyventojų yra pasaulinis vadovaujantis autoritetas sveikatinimo rūpėms, Prancūzija irgi įvedė pensijas net motinoms, o JAV tūpčioja vietoj ir aimanuoja, kad valstybė subankrutuotų jei panašiai pasielgs.

JAV labdarai kasmet surenkama 25 milijonai dolerių, bet labdarai tenka labai mažas dalėlė. Agentai, aukų rinkėjai, vadinami solicitors, pasiima daugiau negu 10%, o be to, ir kitos įvairios administracinės išlaidos didelės.

Kitas nenormalumas, kai pvz. 1972 m. IV. 7 — XII. 31 kongreso kandidatų rinkimams išleista net \$77.255.078 ir prezidentui perrinkti išleista irgi apie tiek pat. John Lindsay išleido apie \$3 mil. perrinkimui New Yarko merui, o Hahill išleido \$1.3 mil. tapti New Jersey gubernatoriumi. Ir dar labai daug visa ko, ką tenka stebėti kasdien laikraščiuose. Todėl čia esu ir paminėjęs ca-

II žmoną, o pastaroji įkalbėjo vyrą priešintis geriems sumanymams.

Tai kaip pamoką turėtų visi pasaulio politikai atsiminti. Tai pavyzdys, kas tautą ištinka kai tautos viršūnė demoralizuota ir kai aplink atliekami neteisėti veiksmai. Pagrindinis klaidingas nusistatymas kaip užsienio taip ir vidaus politikoj, būtent, palaikyti tik pavienius asmenis, kurie gavę labai daug, esą, atnė gerovę ir kitiems, steigdami visokias įmones ir fabrikus. Bet tai mikštūra, netikri vaistai komunistui pasipriešinti.

Praturtėjimas vyksta milijonais dolerių, skriaudžiant kitus, turtingi pasidaro dar turtingesniais, o neturtingi dar neturtingesniais. Unij prezidentas Meany stačiai pareiškė, jog tik turčiams "riebiems katinams" stengiamasi pataikauti.

Amerikietis Henry George (1839 — 1897), pagarsėjęs savo ekonominėmis studijomis, yra pareiškęs, jog neturtas yra tas sfinksas, kurio klausimas, jei neatsakytas, nuves pasaulį į pražūtį.

O George Bernard Shaw, anglas, tiksliau airis, pasakė, jog žmonija nėra likimo pasmerka žūti neturte, kad galima ir reikia patiems žmonėms ką nors daryti, ir daryti ne juokais. Neturtas nėra neišgydoma liga, bet žmonės privalo rimtai pasiraityti rankoves ir pradėti dirbti, nes dvasiniai turtai prasideda tik tada, kada materialiniai turtai yra užtikrinti.

(Bus daugiau)

SKAITYK PATS IR PARAGINK KITOS SKAITYTI NAUJIENAS

KNYGOS VAIKAMS IR JAUNIMUI

Poezija ir pasakos yra vaikų mėgstami ne mažiau kaip žaidimai ar rykštavimai. Naujienose galima gauti šių perų ir žemčiūgų mūsų mažiesiems bei jaunimui:

1. N. Butkienė, VELYKŲ PASAKOS, 32 psl., telpa 6 pasakos ir DVI. MUKĖS, 34 psl. su 8 apsakymais iš vaikų pasaulio. Abi gausiai iliustruotos, spalvotais viršelais, kainuoja po 1 dol.

2. Vanda Frankienė, Vaitkivičienė, ŠOKOLADINIS KIŠKELIS, pasaka mažiesiems. Jūratės Eidukaitės iliustruota. Didelio formato, 24 psl., gražus leidinys. \$1.50.

3. A. Giedrys, MURKLYS, 24 apsakaitės vaikams. Dail. V. Simanavičiaus iliustruota, 180 psl., \$1.80.

4. Maironis, JAUNOJI LIETUVA, poema, 118 psl., \$1.00.

5. Alfonsas Vambutas, TRYS SAKALAI, Liet. Mokytojų sąj. premijuota knyga. Jotė originalūs apsakymai, padavimai, legendos, novelės. Dail. V. Stankaitės iliustruota, 186 psl., kainą 2 dol.

6. Jonas Šaulys, SAUNUS PENKETUKAS, apsakaitės, kaip pasakos vaikams iš jų gyvenimo, svajonių ir žygių. Iliustruota dail. Z. Sodeikienės didelio formato, kietais viršelais, pulkus 77 psl. leidinys. \$2.00.

7. Jonas Valaitis, SENOVĖS LIETUVIŲ DIEVAI, mitologijos posmai. Iliustruoti padavimai, legendos ir pasakos — kaip senovės lietuviai ir žemaičiai bendravo su savo dievais, 54 psl., \$1.00.

Vaikai mėgsta ir nori skaityti. Dėlto iš pat mažens yra daug lengviau juos pripratinti lietuviškai skaityti ir mylėti lietuvišką knygą. Jei tėvai išbalansuoti vaikams perkamas dovanas — pusę knygu, pusę žaislų — lietuviško auklėjimo rodyklė staiga pakiltų aukštyn.

NAUJIENOS

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

GEROS DOVANOS

ŠIOS KNYGOS PARDUODAMOS DABAR "NAUJIENOSE" su DIDELEMIS NUOLAIDOMIS:

Dr. A. J. Gussen — DANTYS, jų priežiūra, sveikata ir grožis. Kietais viršelais, vietoje \$4.00 dabar tik \$3.00. Minkštais viršelais tik \$2.00.

Dr. A. J. Gussen — AUKŠTA KULTŪRA — ŽIAUROS ŽMONĖS. Kietinės po Europą išpūdi. Vietoje \$2.00 dabar tik \$1.50.

Galima taip pat užsisakyti paštų, atsiuntus čekį arba money orderį.

NAUJIENOS

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

Neseniai išėjusi laukta

Juozės Vaičiūnienės knyga

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENČIŲ TAKAIS

100 didelio formato psl., daug paveikslų. Kaina \$2.00.

Persituntimui paštų reikia pridėti 25 c. egzemplioriui.

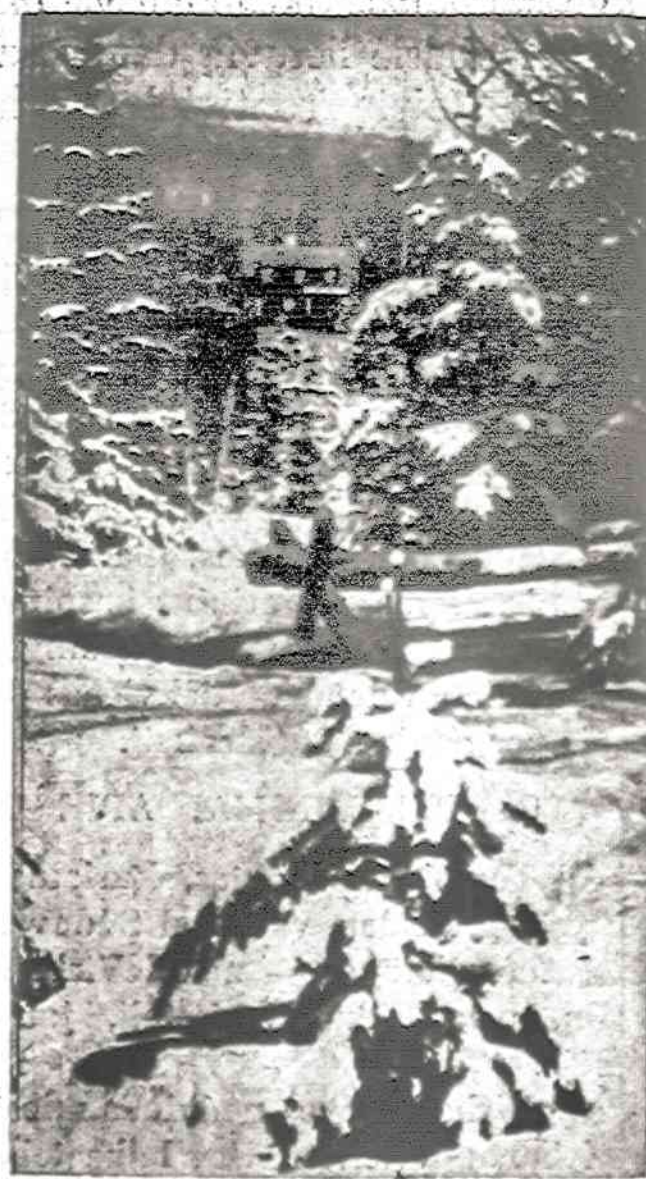
Ansambliui, chorai, grupės, užsakiusios 10 ar daugiau egzempliorių, nemoka pašto persituntimo išlaidų.

Knygą galima gauti Naujienose arba pasiunčiant čekį ar Money orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St., Chicago, Illinois 60608

Raginkite savo apylinkę augti - taupykite!

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka didelius darbus. Pirmia, jie padeda Jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkės bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti. Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuosimčius nuo mėnesio pirmos.

NEW RATES ON SAVINGS CERTIFICATES

	PER ANNUM
7 1/2%	\$5,000.00 OR MORE 4 YEAR MATURITY
6 3/4%	\$5,000.00 OR MORE 30 MONTHS MATURITY
6 1/2%	\$2,500.00 OR MORE 1 YEAR MATURITY

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St.

Chicago, ILL. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS.

Isteigta 1923 metais.

Tel. 421-3070

Istaigos pietuose klemas automobiliams pastatyti.

ALT Informacija

WASHINGTON APIE LIETUVOS RUSIFIKACIJĄ

Brown, Kalifornijos atstovas kongrese, atkreipė kitų atstovų dėmesį į tai, kad Lietuvoje vykdoma stipri rusifikacija, kad gyventojams labai suvaržytos pilietinės teisės. Pažymėjo, kad jis jungiasi prie tų, kurie protestuoja prieš pakenčiamą lietuviams apsisprendimo teisę ir laukia dienos, kada vėl visi lietuviai bus laisvi ir nepriklausomi.

NEPRIPAZINS LIETUVOS JUNGIMO

New Yorko atstovas kongrese John J. Rooney, kalbėdamas atstovų rūmuose, pažymėjo, kad Amerika pakartotinai pasmerkia priverstiną Lietuvos jungimą į Sovietų Sąjungą ir to neteisėto veiksmo niekad nepripažins. Jis reikė vilti, kad Lietuvos kancė niekada nebus pamiršta ir pasitarimuose su Sovietų Sąjungos valdžios atstovais bus teikiama pirmenybė diskusijoms apie Baltijos valstybių laisvę. Lietuvos, Estijos, Latvijos laisvė yra mums lygiai svarbi kaip Kubos, Armėnų Rytų, žibalo ir kviečių reikalai, — kalbėjo Rooney. Mūsų sąžinė, kalbėjo jis, turi nurodyti mums kelią, kuriuo turi būti siekiama šių kraštų laisvės, panaudojant tam visus galimus ištikusius ir politinius spaudimus.

NAUJAUSIOS ŽINIOS APIE LIETUVĄ KONGRESE

Robert J. Huber, atstovų rūmų narys iš Michigano, kongreso posėdyje paskaitė ištrauką iš laikraščio naujausio pranešimo apie kratats, areštus Lietuvoje, apie paslangas užgniaužti Lietuvos Bažnyčios Kroniką, apie kruvinas manifestacijas 1972 m.

ETNINIŲ GRUPIŲ LAIKRAŠTIS

ALT gavo kelis numerius neseniai pradėto leisti etninių grupių laikraščio: "Ethnic America". Jį leidžia etninių grupių koalicija, adresas: 515 W. Main St., Monogahela, Pa. 15063. Redaktorius Rev. Ivan Dornic.

"LAISVĖ LIETUVAI" — CEKIO ŠČIS

Jonas Plaskus, gyvenęs Palo Alto, Calif., išspausdino čekių knygutę su įrašytu viršuje stambiomis raidėmis šūkiu: Freedom to Lithuania. Tokiu čekiu atsiuntė ir auką Amerikos Lietuvių Tarybai 30 dol. Lietuvos laisvinimo reikalams.

STIPREJA BALSĄ PRIES PERSEKIOJIMĄ LIETUVOJ

Lietuvių kilmės amerikietis T. Michalski, Erie kolegijos dekanas pavaduotojas, Altai atsiuntė atspaudą straipsnio apie persekiojimus Lietuvoje. Stripsinis Jurgio Kušleikos, išspausdintas "The Catholic News",

Illinois Lietuvių Respublikonų Lygos banketo metu, kovo 9 dieną, Cicerio, Ill., atžymėtas Dr. Jonas Genys, kaip labiausiai pasižymėjęs 1973 metų vyres, kalba banketo dalyviams. Šalia stovi lygos valdybos narys Vincas Kačinskas. Nuotrauka V. A. Račkausko

Buffalo, N. Y. laikraštis. Jame smulkiai išdėstyti visi okupantų žiaurumai Lietuvoje, ypač tikinčiųjų priepaūda. T. Michalski atkreipė dėmesį į Buffalo vyskupo E. Head į persekiojimus Lietuvoje. Vyskupas savo atsakyme pabrėžė, kad jis tuo yra susirūpinęs ir prašė ta tema rašyti į diecezinį laikraštį. Gindamas lietuvių reikalus ir patikslindamas informacijas lietuvių klausimu, T. Michalski parašė laišką "Am — Pol Eagle" redaktoriui M. Pelczynskiui, pagirdamas pastangas peregrazuoti kai kuriuos lenkų istorijos punktus, kurie buvo netikslūs lietuvių atžvilgiu.

Arkivyskupas reikalauja šaunamų ginklų kontrolės

Chicago arkivyskupas kardinolas Cody atviru laišku pasisakė už griežtą šaunamųjų ginklų kontrolę. "Kaip Chicago arkivyskupas atsišaukiau į įstatymų leidėjus iširti galimybę, tiksliau sakant reikala griežtesnės šaunamųjų ginklų kontrolės", rašo Cody savo laiške, kuris šią savaitę buvo išsiųstinėtas arkidiecezijos kunigams. Tačiau arkivyskupas laiške neprisiminė, kad praėjo vasario mėnesio 14 dieną jis pats buvo apipilėtas ginklų grasinant. Kuomet banditai jį užklupo automobilyje besėdint ir pareikalavo atiduoti pinigų, ir Cody pasisakė esąs arkivyskupas, banditai atsakė: "Man nerūpi kas tu esi, tik duok šią piniginę". Kardinolas atidavė \$200, jo šoferis atidavė \$25.

Gazolino stotys grąžins permokėtus pinigus

Dvidešimt keturios gazolino stotys, iš jų 11 pačiame mieste ir 13 priemiestinėse pradėjo numazinti gazolino kainas, tuo būdu kompensuojant klientus už permokėjimus didžiosios gazolinės krizės dienomis. Mokesčių įstaiga (IRS) nusprendė, kad tos stotys, imdamos už gazolinę neleistinas kainas, iš klientų nelegaliai paėmė \$73,000.

10,000 šelpiamųjų išbrauks iš sąrašų

Illinojaus viešosios šalpos (Public Aid) departamentas planuoja išbraukti iš šelpiamųjų sąrašų apie 10,000 šeimų už tai, kad nepildė pareikimų, kokias turi pajamas.

Tas departamentas sulaukė vasario mėnesio čekius 31,000 šelpiamoms šeimoms, bet dviem

trečdaliams vėliau išsiuntė, kai tos šeimos išpildė reikalaujamus pareikimus apie jų pajamas. Likusios 9,613 šeimų niekuomet tokių pareikimų nedavė ir jiems čekiai sulaukyti už vasario ir kovo mėnesius. Tos šeimos būsiandos galutinai išbrauktos iš šelpiamųjų sąrašų.

400 valdininkų kontroliuos balsavimų vietas kovo 19 d.

Illinojaus valst. prokuroras Bernard Carey praneša, kad jis paskyrė daugiau kaip 400 advokatų ir investigatorių apsaugoti nuo apgaulės rinkimų apylinkių būstines Cook apskrityje, tai yra Chicagoje ir priemiestinėse. Tie valdininkai turės su savimi iš anksto paruoštas subpena (teismas šaukimo) formas pagautiems balsavimų sukčiams perduoti grand jury teismui.

Bausmės už sukčiavimus ir kitokius nusikaltimus prieš rinkimų taisyklės numatytos iki 3 metų galėjimo ir \$10,000 baudos.

TRUMPAI

— Vacys Dalinkevičius, LVL S-gos Chicago skyriaus pirmininkas, užsakė 10-asmenų stalą Naujienų Jubiliejiniame bankete balandžio 21 d. Beverly Country klube, 87-ta ir Western Ave. Rengėjų komisija nuosirdžiai dėkoja už vietų rezervaciją iš anksto ir dabar, tuo lengvinant komisijos pastangas tinkamai planuoti ir priimti svečius.

— Nijolė ir Antanas Mackevičiai, taip pat jų dailiai išauklėti vaikai, dalyvaus 7-tos TV stoties apžvalginėje programoje apie Chicago lietuvius, jų instutijas ir nuotakas. Šią savaitę filmo direktoriai ir operatoriai lankėsi kai kuriose lietuvių įmonėse, ruošdami dokumentines ir vaizdines nuotraukas. Juos sudomavo ir davė tam filmui idėją ponios Nijolės pareikšimas apie Amerikos lietuvių 5-tos TV stoties programoje Vasario 16 proga. Filmas bus rodomas visiems patogiu ankstyvo vakaro metu.

— Muz. Jonas Beinorius, šv. Andriejaus parapijos vargonininkas New Britain, Conn., moko ir vadovauja vyrų chorui, moterų sekstetui "Svajonės" ir moterų kvartetui.

— J. Yurksaitis, Tomah, Vis., atsiliepė į Naujienų platinimo vaju ir užsisakė dienraštį 3 mėn.

HELP WANTED — FEMALE Darbininkų Reikia

NURSES AIDES
11 P. M. to 7 A. M.
RIDGELAND NURSING HOME
PALOS HE'GHTS, ILL.
597-9300

RELIABLE CLEANING WOMAN NEEDED
1 day per week, steady, general housework. Chicago north side, some English necessary, excellent transportation.
Call
RO 4-3338 or 274-1292

BUSINESS CHANCES
Biznio Proges
ISNUOMOJAMA VEIKIANTI TAVERNĄ su visais įrengimais, Teirautis 3267 So. HALSTED ST.
Tel. 225-3084

TAVERN WITH BUILDING — hall, dining room, living quarters and extra lot.
4633 So. ROCKWELL.
YA 7-0027

FURNITURE AND FIXTURES
Baldai ir kiti įrengimai
PARDUODAMI
IS MODELINIŲ NAMŲ BALDAI 30% iki 50% nuolaida. Galima pirkti dalimis ir išsimokėtinai. Aptarnauja lietuvių.
SOUTHWEST FURNITURE CO.
TEL. GR 6-4421
6200 So. WESTERN AVE.

— Juozas Girdvainis, Ind., kartu su prasmingu laišku, atsiuntė 10 dol. vajui. Įvairiomis progomis jis iškelia Lietuvos ir pavergtų lietuvių reikalus amerikiečių spaudoje, formuodamas mums palankias nuotakas plačioje visuomenėje.

— Kazimieras Čiurinskas, vienuomenės veikėjas iš St. John, Ind., kartu su sveikinimais 60 m. Jubilėjaus proga, savo gerus linkėjimus palydėjo 20 dol. dovana. Naujienų vadovybė nuosirdžiai dėkoja už linkėjimus ir už paramą.

— Muz. Vladas Baltrušaitis, Marquette Parko Lietuvių parapijos vargonininkas, įtaigojamas lietuviškos dainos mylėtojų ir entuziastų, ryžtasi organizuoti vyrų chorą ir ieško tam pritarimo iš svarbiausio veiksnio — turinčių balsus dainininkų. V. Baltrušaitis yra baigęs Valst konservatoriją Kaune, be kitų inauš lietuvių muzikos bei dainos menui, 1963 m. įsteigė New Yorko vyrų chorą "Perkūnas", kuriam dabar sėkmingai vadovauja Vytautas Strolia, atžymėjęs dešimtmetį reto lygio koncertu su simfoninio orkestro palyda.

— Leonas Meilus, Detroit, Mich., pratešdamas prenumeratą, atsiuntė 8 dol. dovana vajui ir kalendoriui. Vajaus komisija nuosirdžiai dėkoja.

— "Kornevilio Varpai" operetės pastatymo išlaidoms sumazinti, Barbara Smolelienė paaukojo 100 dol. Ji yra nuosirdi "Pirmyn" choro statomų operetėjų rėmėja. (Pr.)

— SLA 6-to apskrčio susirinkimas įvyks š. m. kovo 24 d., sekmadienį, 2:30 val. p. p. Chicago Savings and Loan patalpose, 6245 So. Western Ave. (Pr.)

— Naujienų Jubiliejinis Banketas, atžymintis 60 m. sukaktį, įvyks balandžio 21 d. 6 val. vak. Beverly Country klube, 87-ta ir Western Ave. Visa programa atitiks tos progos geras nuotakas prie gerų pietų, šampano ir gero patarnavimo, derinantį įvykio ir meninei programai, grojant orkestrui, geroje draugystėje ir patraukloje aplinkoje.

Banketo proga ruošiamas sukiakties leidinys su vakaro programa, organizacijų ir asmenų sveikinimais, versli įstaigų bei profesionalų garsinimais, kuriuos priima taip pat rezervuoti vietas Kristina Austin ir Ema Petraitienė Naujienų administracijai.

Rengimo komisija, maloniai kviesdama visus dalyvauti, prašo vietos grupėmis ar pavieniai rezervuoti iš anksto, kad tinkamai visus svečius priimtų ir aptarnautų. Stalai po 10 asmenų. Bilieto kaina 15 dol. asmeniui. (Pr.)

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Zėmė — Pardavimui
REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Zėmė — Pardavimui

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ŽEMAIS NUOSIMCIAIS MĖNESINIAIS IŠSIMOKĖJIMAIS
DEL VISŲ INFORMACIJŲ, KREIPKITES Į
MUTUAL FEDERAL SAVINGS
PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas
2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS
NAMŲ VALDYMAS — NOTARIATAS — VERTIMAI
VISŲ RUŠIŲ DRAUDIMO AGENTŲRA
J. BACEVICIUS — BELL REALTY
INCOME TAX SERVICE
6455 So. Kedzie Ave. — PProspect 8-2233

BRICK 4 FLATS near 63rd and Meard, A-1 condition, 2 car brick garage. Low 60-ies. No brokers. 767-5789.
SAVININKAS PARDUODA 10 kambarių rooming house su 5 kambarių butu. Geros pajamos, gerame stovy. švarioj apylinkėj Cicerio. Tel. 652-3679.

BUTŲ NUOMAVIMAS, IVAIRŲS DRAUDIMAI, NAMŲ IR NEKILNOJAMO TURTO PIRKIMAS — PARDAVIMAS.
BALYS BUDRAITIS
BUD'S REAL ESTATE
4369 ARCHER AVE., CHICAGO
TEL. — 254-5554

NAMAI ŠEIMOS PUOSMENA
PUTKUS, KAIT NAUJAS, 4 kambarių modernus mūras. Įrengtas beismantas. 2 auto garažas. Tuo galite keltis į Marquette Parką. \$22,000.
LIUKSUS 3 BUTŲ apie 15 m. mūras ir mūro garažas. Vienas blokas nuo parko. \$45,000.

7 KAMBARIŲ MŪROS, Įrengtas beismantas. Centralinis vėsinimas. Garažas. Arti mūso. \$25,000.
2 BUTŲ MŪRAS Marquette Parke. Moderni virtuvė įrengtas beismantas, naujas gamų šildymas, aliumininiai langai, geležinė tvora, garažas. \$39,500.

MARQUETTE PARKE 1½ aukšto namas. Vienas modernus butas su 3 miegamais ir kitas aukštas tinkamas dideli orba 2 artimom šeimom eventui. \$20,500.
TVIRTAS APARTAMENTINIS MŪRAS, Arti Kedzie — nora bloku nuo parko. Naujas gamų šildymas. Švariai nušlętas. \$16,000 pajamų. Kaina \$89,000.

PLATUS VERTINGAS LOTAS Marquette Parke. Kaina \$9,900.
V A I D I S
REAL ESTATE
7051 So. Washtenaw Ave. RE 7-7200

BUILDERS AND CONTRACTORS
Namų Statyba ir Remontas
HEATING CONTRACTOR
Irengiu mieste ir užmiesty naujus ir perstatau senus visu rūšių namo apšildymo pečius, air-conditioning, vandens boilerius ir stogu rinas (gutters). Dirbu greit, sąžiningai ir garantuotai.
DOMAS ŽUKAUSKAS
4444 So. WESTERN AVE.
Chicago, Ill. 60609. Tel. VI 7-3447

D Ė M Ė S I O
62—80 M. AMŽIAUS VAIRUOTOJAI
Tiktai \$104 metams automobilio Liability apdraudimas.
Kreipitis:
A. LAURAITIS
4645 So. ASHLAND AVE.
523-8775

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
ir kitus kraštus
P. NEDZINSKAS, 4065 Archer Ave.
Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

A. G. AUTO REBUILDERS
Čia automobiliai išlyginami ir nudažomi. Darbas atliekamas sąžiningai ir gerai, prityrusi darbininkai.
Kainos nebrangios.
3518-24 W. 63rd Street, Chicago, Ill.
TEL. — 776-5888
Anicetas Garbačiauskas, sav.

Federaliųjų ir valstijos pajamų mokesčių apskaičiavimas
INCOME TAX
Nekilnojamo turto pirkimas pardavimas
REAL ESTATE
Prašų piliudijimas
NOTARY PUBLIC
Draudimo Informacijos
INSURANCE
ŠIMAITIS REALTY
2951 W. 63 St. (prie Sacramento)
Tel. 436-7878

HOME INSURANCE
Call: Frank Zapolis
3208½ W. 95th St.
GA 4-8654
State Farm Fire and Casualty, Grouping

M. A. ŠIMKUS
Real Estate, Notary Public,
INCOME TAX SERVICE
4259 S. Maplewood, Tel. 254-7450
Beto daromi ir liudijami vertimai, pildomi pilietybės pareikšimai ir kitoki blankai.
PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

Prof. Vaclovo Biržiškos
SENUJŲ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ ISTORIJA
Pirmajame tome yra 208 puslapiai, o antrajame 226 puslapiai. Abu tomų minkituose viršeliuose parduodami už \$4.80, o kietuose viršeliuose už \$6.00.
Abi knygos gausios, lai pinigų pasiūlyte tokiu adresu:
NAUJIENOS
1739 So. Halsted Street Chicago, Illinois 60608

NAUJOJI GOLD COAST INN
Geras lietuvių ir amerikiečių maistas yra mūsų specialybė.
Primami užsakymai grupinėms sueigoms gimtadienių, laidotuvių ir kitomis progomis, pasirenkant geriausią šeimos stiliaus maistą ir gėrimus.
LARRY IR BEA LAURIAN
Naujielji Savininkai
2525 West 71st Street. Chicago, Ill. 60629. Tel. HE 4-4149

MOVING — Apraustas perkraustymas
Pigus ir sąžiningas patarnavimas. Naujaisi kraustyimo įrankiai. Ilgų metų patyrimas.
AL NAUJOKAITIS
2022 W. 69 ST., CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
VYTAUTAS ŽUKAUSKAS — MARIA NOREIKIENĖ
2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629. • Tel. WA 5-2787
Didelis pasirinkimas įvairių prekių.
AUTOMOBILIAI, ŠALDYTUVAI, MAISTAS, PINIGAI.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.
MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737
3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. 254-3320
Ivatrių prekių pasirinkimas: motociklai, šaldytuvai, automobiliai, maistas, valentiniai Cerifikatai.
V. ČALANTINAS

RIMTA KNYGA — GERIAUSIA DOVANA
Naujienose galima gauti puikių knygų, kurios papuos bet kokią knygų spintą ar lentyną:
K. Bielins, PENKTIEJI METAI, gražiai įrišta, 592 psl. \$6.00
K. Bielins, DIENOJANT, gražiai įrišta, 464 psl. \$6.00
Prof. Vaclovo Biržiškos, ALEKSANDRYNAS, I tomas, gražiai įrišta, 431 psl. \$7.50
Prof. Vaclovo Biržiškos, SENJUŲ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ ISTORIJA, I dalis, 208 psl., įrišta — \$3.00, minkštai viršelis — \$2.00; II dalis, 225 psl., įrišta — \$3.00, minkštai viršelis — \$2.00
Dr. K. Grinius, ATSIMINIMAI IR MINTYS, I tomas, 300 p. \$2.00
Prof. S. Kairys, LIETUVA BUDO, gražiai įrišta, 416 psl. \$5.50
Kliras Brielinis, GANA TO JUNGO, 492 psl., minkštai viršelis. \$5.00
Juozas Liūdžiūnas, RAŠTAI, 250 psl. \$3.00
P. Liūdžiūnas, ATSIMINIMAI APIE JUOŽA LIŪDŽIŲ, 88 psl. \$1.00
Janina Naronė, TRYS IR VIENA, jaunystės atsiminimai. 170 psl. \$3.00
M. Gudelis, POVLAS MILERIS, biografijos bruožai. 232 puslapiai. \$3.00

NAUJIENOS,
1739 S. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. HA 1-6100